

Veiligheid voor alles

Energiecentrale Strijp-T ondergaat een grootscheepse asbestsanering.

door **Lukas van der Storm**
e-mail: lvdstorm@ed.nl

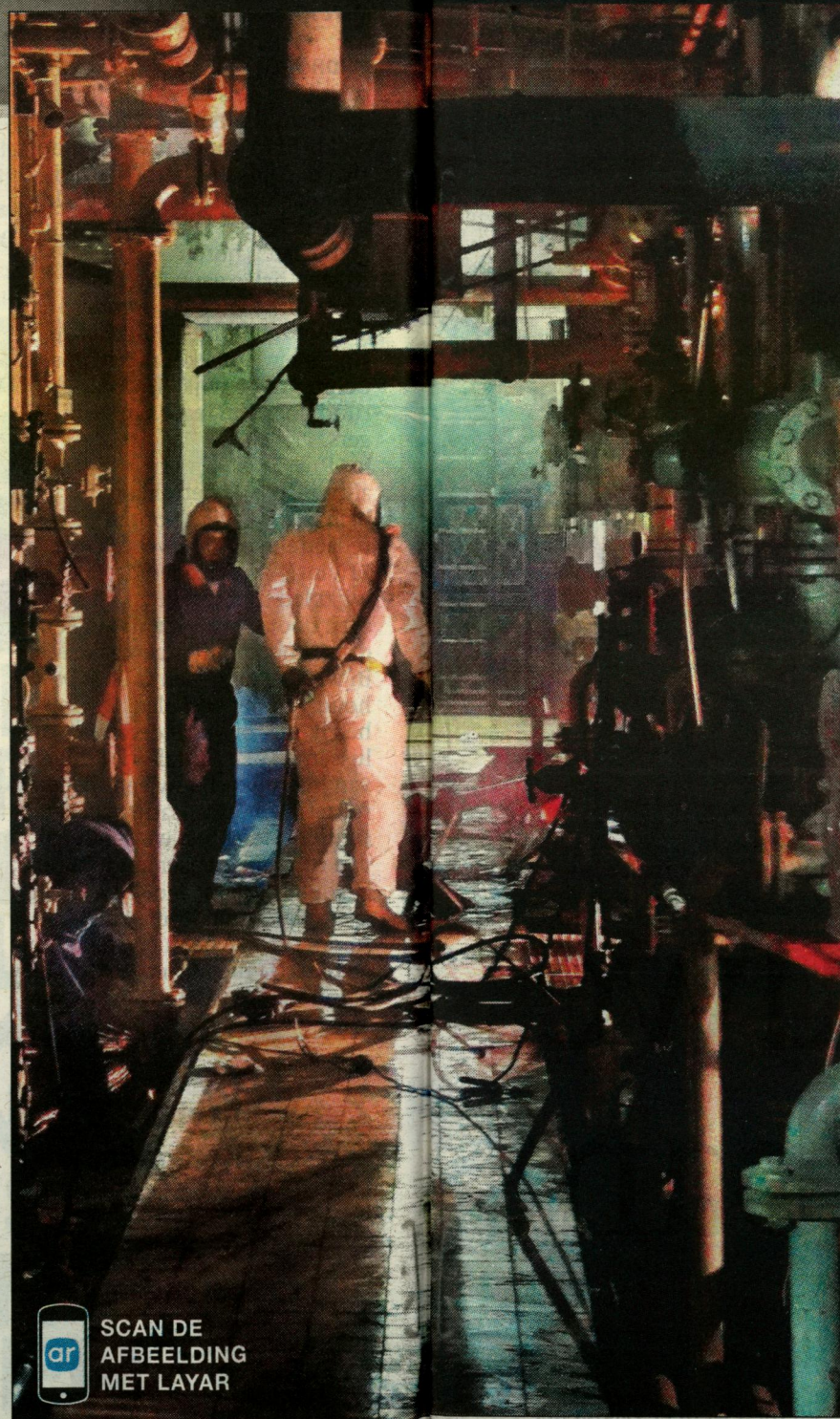
EINDHOVEN - Het is niet minder dan een monsterklus. Kilometers aan leidingen lopen er door de voormalige energiecentrale op Strijp-T. Allemaal buizen die verpakt zijn in een dikke laag industrieel asbest van het zwaarste soort. Tonnen aan kankerverwekkend materiaal moet dus veilig en wel het gebouw uit. Een operatie die ongeveer een jaar werk in beslag neemt. Met alle bijbehorende veiligheidsprocedures van dien. Het Eindhovense saneringsbedrijf Horyon begon na de vorige zomer aan de operatie. „Op dit moment is het een van de grootste klussen in Nederland”, vertelt Remco Rheenen, die als toezichthouder de leiding heeft binnen het 'containment'. Dat is de plaats waar op dat moment gesaneerd wordt, en dus strenge veiligheidsmaatregelen van kracht zijn. „Dit is van een heel andere orde dan bijvoorbeeld een paar golfplaten op een schuur. Het gaat hier om grote hoeveelheden asbest van het meest schadelijke soort. Daar komt nog bij dat het pand jaren leeg heeft gestaan. Dat zorgt bijvoorbeeld voor roestvorming. Maar er gaan ook allerlei mensen naar binnen die hier niet thuis horen: koperdieven bijvoorbeeld. Bij beschadigingen komen dan vezels vrij, en die gaan ook weer op on-

derdelen zitten die zelf géén asbest bevatten. Dat maakt dat eigenlijk alles hier intensief moet worden gereinigd.”

Horyon heeft het pand tijdens de sanering in drie stukken verdeeld. Momenteel worden alle leidingen en apparaten op de begane grond aan de voorkant ontmanteld. Op de eerste etage is dat al gebeurd; die is nu grotendeels vrij van asbesthoudende materialen. Aan de achterzijde van het pand moet Horyon nog beginnen; dat is vanaf de buitenkant het meest karakteristieke deel, met de van buiten zichtbare 'smalle' gevel. Het is er nog een puinhoop. Zo ligt de grond er vol met een paar jaar aan vogelpoep, en zelfs een merellijk in staat van ontbinding. „Het opruimen moet hier nog beginnen”, stelt Rheenen.

Dat de centrale bij de sanering in drieën is verdeeld, heeft te maken met de enorme kracht die er nodig is om het gebied als het ware 'vacuüm te zuigen'. „In het containment is de luchtdruk minstens twintig pascal lager dan daarbuiten”, legt directeur Jan Horyon van het saneringsbedrijf uit. „Dat betekent dat er door kieren en gaten wel lucht naar binnen komt, maar dat er geen asbestvezels naar buiten kunnen.” 28 onderdruk machines zorgen voor het drukverschil en zuiveren de lucht die weer naar buiten wordt afgevoerd. „We hebben het werkgebied zo ingericht dat er na de sanering geen vezel achterblijft. In deze branche gaat veiligheid voor alles.”

■ Beelden van de energiecentrale van buiten (midden boven) en van binnen. foto's René Manders

Zelfs een onderbroek van de zaak

EINDHOVEN - Wie bij een asbestsanering aan het werk is, gaat niet zomaar met een koffertje en boterhammen het pand in. De energiecentrale is momenteel een afgesloten wereld vol strikte veiligheidsmaatregelen.

Zelfs bij een eenmalige rondleiding over het terrein en door de centrale komt een karrevracht aan instructies en voorzorgsmaatregelen kijken. Het deel van de centrale dat nu onder handen wordt genomen – het zogeheten containment – mag pas na uitleg worden betreden. Dat gebeurt via een achterafdeurtje, dat uitkomt in een soort provisorische voetbalkleedkamer. Voor elke bezoeker staat een blauwe box klaar met benodigdheden. Een witte overall, een set met een shirt, onderbroek en sokken en een veiligheidsmasker. In gewone kleren de centrale in, is uit den boze. „Dan zou je asbestvezels mee naar buiten brengen”, legt directeur Jan Horyon van het saneringsbedrijf uit.

„Vroeger waren het vaak niet eens zozeer de werknemers zelf die gevaar liepen, maar vooral de vrouwen die de kleding uitklopten.” Daarom gaat iedereen die de centrale binnenkomt eerst volledig uit de kleren. De veiligheidskleding is dun, maar weert zowel asbest als andere gevaarlijke stoffen, zoals zoutzuur. Voor mensen die bijvoorbeeld met een slijptol werken, zijn aparte, brandwerende overalls beschikbaar. Werknemers van Horyon zitten in de centrale aan een lange slang vast. Zij ademen op die manier verse lucht in. Wie een eenmalige rondleiding krijgt, zonder met asbest te werken, kan met een gezichtsmasker met aanblaasunit

naar binnen. Dat zuivert de lucht via een eigen filter van asbest. Omgekleed en wel kunnen bezoekers door een dubbele deur het containment betreden. De luchtdruk wordt daar voortdurend lager gehouden dan buiten. Gevolg is dat er door kieren en openingen alleen lucht van buiten naar binnen wordt gezogen, en niet andersom. Wie de zone weer uit wil, moet zich eerst van al zijn kleding ontdoen. Dan volgt een douche, naakt, maar mét het veiligheidsmasker nog op. Dat moet eerst worden afgespoeld om te voorkomen dat er vezels overspringen op haar of gezicht. Voor een bezoeker is dit uiteraard een eenmalig kunstje. Maar voor werknemers een ritueel dat zich iedere twee uur herhaalt. Voor een bedrijf als Horyon is kleding dan ook een grote kostenpost. „Elke set kost ongeveer zes euro; de brandwerende overalls zijn nog duurder”, legt directeur Jan Horyon uit. „Daar komt de onderkleding dan nog bij. En dat voor zo'n zestien man, drie keer per dag.”

ENERGIECENTRALE

- De voormalige Philips-centrale staat al jaren leeg. Essent heeft het de centrale eraan nog wel in gebruik.
- Het pand is in 2012 aangekocht door de gemeente. Na de sanering neemt designbedrijf VanBerlo het gebouw waarschijnlijk over.
- VanBerlo wil er diverse partijen op het snijvlak van design en industrie gaan samenbrengen.
- Aan de achterkant ontwikkelt de gemeente een biomassacentrale.

SCAN DE AFBELDING MET LAYAR